8. UČEBNÉ OSNOVY „V KRÁĽOVSTVE AURA“

8.1 Východiská a charakter učebných osnov

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu „V kráľovstve AURA“ vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele a obsah výchovno-vzdelávacej činnosti Súkromnej materskej školy AURA. Vychádzajú zo vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a rešpektujú vlastné ciele, hodnoty a zameranie materskej školy.

Zameranie materskej školy na rozvoj osobnosti dieťaťa prostredníctvom rozprávky, príbehu, tvorivosti, hry a zážitkového učenia sa premieta do obsahového usporiadania učebných osnov. Rozprávka a príbeh predstavujú motivačný a integračný rámec, prostredníctvom ktorého sa prirodzene prepájajú všetky vzdelávacie oblasti.

Učebné osnovy sú usporiadané do obsahových celkov realizovaných počas desiatich mesiacov školského roka. Jednotlivé rozprávkové a príbehové témy umožňujú flexibilne reagovať na aktuálne potreby, záujmy a skúsenosti detí, podmienky školy, ročné obdobie, kalendár a prirodzené situácie vznikajúce v živote triedy.

Poradie a časové trvanie tém nie je záväzné. Učiteľka ich prispôsobuje veku, vývinovej úrovni, individuálnym potrebám a možnostiam detí a konkrétnym podmienkam triedy.

Výkonové štandardy sa realizujú integrovane a dosahujú sa postupne počas celého pobytu dieťaťa v materskej škole. Pri deťoch mladších ako deti v poslednom roku predprimárneho vzdelávania učiteľka stanovuje čiastkové ciele rešpektujúce ich aktuálnu vývinovú úroveň.

Poznámka k výkonovým štandardom: pri jednotlivých obsahových celkoch sú uvedené ťažiskové a tematicky najvýraznejšie výkonové štandardy. Úplný záväzný rozsah výkonových štandardov a kontrola ich pokrytia je uvedená v časti 8.7 Kontrolná matica výkonových štandardov.

8.2 Jeseň v Kráľovstve AURA

Orientačné trvanie: september – november; približne 12 – 13 týždňov. Poradie tém a ich dĺžka sa prispôsobujú adaptačným potrebám detí, kalendáru, podmienkam školy a aktuálnym potrebám detí.

Ťažisko: adaptácia a život v materskej škole, medziľudské vzťahy, bezpečnosť a doprava, jesenná príroda, zdravie, ľudské telo, výživa, hygiena, pracovné a tvorivé činnosti.

Charakteristika obsahového celku

Obsahový celok sprevádza dieťa od prvých dní nového školského roka obdobím adaptácie, vytvárania vzťahov a spoznávania prostredia materskej školy až k postupnému objavovaniu sveta prírody, človeka a spoločnosti. Prostredníctvom rozprávok, príbehov, hier a praktických skúseností deti spoznávajú seba, kamarátov a ľudí vo svojom okolí, učia sa orientovať v prostredí školy, rešpektovať pravidlá spoločného života, spolupracovať, komunikovať a riešiť bežné sociálne situácie. Jesenné zmeny v prírode poskytujú

priestor na pozorovanie, skúmanie, triedenie, porovnávanie, meranie a matematické činnosti. Súčasťou celku sú témy bezpečnosti, dopravy, ľudského tela, zdravia, hygieny a zdravej výživy.

Význam a nadväznosť

Jesenný obsahový celok vytvára základ pre celý školský rok. Pocit bezpečia, prijatia a spolupatričnosti podporuje samostatnosť dieťaťa, jeho ochotu komunikovať, spolupracovať, objavovať a učiť sa. Skúsenosti získané pozorovaním prírody, orientáciou v prostredí, starostlivosťou o vlastné zdravie a riešením každodenných situácií vytvárajú východisko pre ďalšie obsahové celky.

Témy

Pinokio · Ťahal dedko repku · Zázračná dielnička · O Pampúšikovi · Dopraváčik · Jesienka · Stolček prestri sa! · Pod hríbom · Zobúdzanie Svetlonosov · Bol raz jeden život · O Bacilovi Hugovi · Tri prasiatka · Za siedmimi kráľovstvami

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

adaptačné a zoznamovacie hry; komunitný kruh; rozhovor a rozprávanie podľa zážitkov; čítanie a reprodukcia príbehov; dramatizácia a rolové hry; pozorovanie prírody; vychádzky; zmyslové hry; jednoduché experimenty; triedenie, usporadúvanie, meranie a počítanie; manipulačné a konštruktívne činnosti; výtvarné, pracovné, hudobné a pohybové aktivity; modelové situácie zamerané na bezpečnosť, zdravie a sociálne správanie; kooperatívne učenie.

Učebné zdroje a prostredie

priestory materskej školy a školského dvora; blízke prírodné a spoločenské prostredie; detská literatúra; obrazový a fotografický materiál; prírodniny; didaktické a spoločenské hry; stavebnice; výtvarný a pracovný materiál; model ľudského tela a zmyslové pomôcky; hygienické potreby; makety a obrázky potravín; dopravné značky a pomôcky; pohybové náčinie; hudobné nástroje; primerané digitálne pomôcky.

Výkonové štandardy

Jazyk a komunikácia

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.
- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i.).
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyb zápästia.

Matematika a práca s informáciami

- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.
- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.
- V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.
- Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.

- Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na, v, vpravo, vľavo, v rohu, v strede.
- Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).
- Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka).

Človek a príroda

- Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb.
- Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.
- Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.
- Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.
- Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.
- Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.
- Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.
- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.

Človek a spoločnosť

- Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca.
- Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov.
- Pozná význam vybraných dopravných značiek.
- Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.

Človek a svet práce

- Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.).
- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.
- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

Umenie a kultúra

- Spieva piesne a riekanky.
- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Kreslí postavu.
- Farbami vyjadruje pocity.

Zdravie a pohyb

- Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia.
- Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy.
- Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia a vzniku zubného kazu.
- Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.
- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Metódy a prostriedky hodnotenia

systematické pedagogické pozorovanie; rozhovor s dieťaťom; sledovanie adaptácie, komunikácie a sociálnych vzťahov; praktické, situačné a problémové úlohy; reprodukcia príbehu; opis obrázka alebo pozorovanej skutočnosti; matematické a bádateľské úlohy; praktická ukážka hygienických a sebaobslužných postupov; pozorovanie pohybových zručností; analýza výtvarných, pracovných a konštruktívnych produktov; portfólio dieťaťa.

Inkluzívny a digitálny rozmer

Inkluzívny rozmer: Výchovno-vzdelávacia činnosť rešpektuje individuálne tempo, možnosti, potreby, skúsenosti a aktuálnu vývinovú úroveň každého dieťaťa. Učiteľka diferencuje náročnosť úloh, poskytuje primeranú podporu a vytvára príležitosti na úspech každého dieťaťa.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie sa využívajú primerane veku ako doplnkový prostriedok poznávania, dokumentovania, tvorby a riešenia jednoduchých úloh. Nenahrádzajú pohyb, manipuláciu s reálnymi predmetmi, skúmanie prírody, sociálnu interakciu ani tvorivú hru.

Metodická poznámka: V adaptačnom období je prioritou vytvorenie pocitu bezpečia, dôvery a prijatia. Rozprávkové témy sú motivačným a integračným rámcom, nie izolovaným obsahom učenia. Učiteľka ich poradie a rozsah flexibilne prispôsobuje potrebám detí.

8.3 Zima v Kráľovstve AURA

Orientačné trvanie: december – február; približne 11 – 12 týždňov. Poradie tém a ich dĺžka sa prispôsobujú kalendáru, podmienkam školy, aktuálnemu počasiu a potrebám detí.

Ťažisko: tradície a sviatky, medziľudské vzťahy a emócie, zimná príroda, vlastnosti vody, ľadu a snehu, život živočíchov v zime, zdravý pohyb a šport, Slovensko a základná orientácia vo svete.

Charakteristika obsahového celku

Obsahový celok prepája prirodzené prežívanie zimného obdobia s poznávaním tradícií, prírodných javov, medziľudských vzťahov a sveta okolo nás. Deti prostredníctvom pozorovania, experimentovania a praktických skúseností skúmajú vlastnosti snehu, ľadu a vody, všímajú si zmeny v prírode a spôsob života živočíchov počas zimy. Zimné pohybové a športové aktivity vytvárajú priestor na rozvoj telesnej zdatnosti, zdravého životného štýlu a rešpektovania pravidiel. Sviatočné a spoločenské témy podporujú prosociálne správanie, empatiu, spoluprácu, poznávanie tradícií a vyjadrovanie emócií.

Význam a nadväznosť

Celok rozvíja poznatky a návyky získané počas jesene a vedie deti k vnímaniu zmien a súvislostí v prírode a spoločnosti. Prostredníctvom tém zameraných na vzťahy, tradície, šport a poznávanie Slovenska podporuje sociálny, emocionálny, poznávací a pohybový rozvoj dieťaťa.

Témy

O Mikuláškovi · Perinbaba · Čarovná jedlička · Snehová kráľovná · Deduškova rukavička · Čin-čin · Prváčik z najmenšej lavice · Zimné olympijské hry · Valentínka · Šašo Aurík · Naša Zem je guľatá

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

pozorovanie zimnej prírody; experimentovanie so snehom, ľadom a vodou; čítanie a dramatizácia; rozhovor; bádateľské aktivity; hudobné a hudobno-pohybové činnosti; výtvarné a pracovné aktivity; konštruktívne hry; zimné pohybové a športové hry; matematické hry; situačné a rolové hry; kooperatívne učenie; práca s mapou a glóbusom; oslavy a kultúrne aktivity.

Učebné zdroje a prostredie

zimné prírodné prostredie; sneh, ľad a voda; prírodniny; detská literatúra; glóbus a mapa; obrazový a fotografický materiál; výtvarné a pracovné pomôcky; stavebnice; hudobné nástroje a nahrávky; športové a pohybové náčinie; didaktické hry; primerané digitálne a interaktívne pomôcky.

Výkonové štandardy

Jazyk a komunikácia

- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.
- Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.
- Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.

Matematika a práca s informáciami

- V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.

- Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).
- Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov.
- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.

Človek a príroda

- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.
- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.
- Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tiene, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).

Človek a spoločnosť

- Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.
- Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy, napr. Bratislavský hrad, rieku Dunaj.
- Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.
- Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky – zástava, hymna.
- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.
- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.
- Poskytne iným pomoc.

Človek a svet práce

- Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.

Umenie a kultúra

- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.
- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.
- Farbami vyjadruje pocity.
- Hravo experimentuje s farbami.

Zdravie a pohyb

- Má správne držanie tela v stoji a v sede.
- Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.

- Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.

Metódy a prostriedky hodnotenia

pozorovanie; rozhovor; reprodukcia príbehu; bádateľská a experimentálna činnosť; praktické a problémové úlohy; matematické činnosti; pozorovanie sociálneho správania; pohybové úlohy; analýza výtvarných a pracovných produktov; portfólio dieťaťa.

Inkluzívny a digitálny rozmer

Inkluzívny rozmer: Rešpektujú sa rozdielne rodinné, kultúrne a náboženské tradície detí. Pohybové a tvorivé úlohy majú varianty rôznej náročnosti a oceňuje sa individuálny pokrok.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie možno využiť na dokumentovanie experimentov, zaznamenávanie zmien v prírode, prácu s fotografiou, zvukom, mapou alebo jednoduchými interaktívnymi úlohami. Digitálne aktivity dopĺňajú reálnu skúsenosť dieťaťa.

Metodická poznámka: Pri sviatočných témach sa rešpektuje rodinné a kultúrne prostredie detí. Pri zimných a športových aktivitách je prioritou bezpečnosť, primeranosť podmienkam a individuálnym možnostiam detí.

8.4 Jar v Kráľovstve AURA

Orientačné trvanie: marec – máj; približne 13 týždňov. Poradie a rozsah tém sa prispôsobujú prírodným podmienkam, kalendáru a aktuálnym záujmom detí.

Ťažisko: prebúdzanie prírody, rastliny a živočíchy, voda a environmentálne vzťahy, vesmír a Zem, kniha a príbeh, rodina, tradície, ľudská práca, ochrana prírody, tvorivosť a objavovanie.

Charakteristika obsahového celku

Jar v Kráľovstve AURA vytvára široký priestor na priame pozorovanie, skúmanie a objavovanie prírody. Deti sledujú zmeny počasia, rast rastlín, život živočíchov a vzájomné vzťahy medzi živou a neživou prírodou. Prostredníctvom rozprávkových a príbehových motívov rozvíjajú zvedavosť, bádateľské myslenie, environmentálne cítenie, tvorivosť a schopnosť hľadať súvislosti. Obsah sa prepája s témami Zeme a vesmíru, knihy a literatúry, rodiny, tradícií, regiónu, ľudskej práce a ochrany životného prostredia.

Význam a nadväznosť

Celok nadväzuje na skúsenosti detí s jesennou a zimnou prírodou a umožňuje porovnávať jej premeny v priebehu roka. Deti postupne chápu jednoduché prírodné súvislosti, význam starostlivosti o živé organizmy a vlastnú zodpovednosť za prostredie. Literárne témy zároveň prehlbujú porozumenie funkciám písanej reči a kultúre knihy.

Témy

Cesta do vesmíru · Na polici v knižnici · Z rozprávky do rozprávky · Šípková Ruženka · Záhady našej záhrady · Veľkonočný zajko · Škaredé kačiatko · Lesné tajomstvá · Cesta dažďovej kvapky · Dnes má sviatok moja mama · O kvetinovej víle · O chrobáčikoch · Deň detí

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

priame pozorovanie prírody; pestovateľské činnosti; jednoduché experimenty; bádateľské otázky; vychádzky a exkurzie; práca s prírodninami; čítanie, reprodukcia a dramatizácia; práca s knihou a ilustráciou; matematické a manipulačné hry; konštruovanie; výtvarná a pracovná tvorba; hudobné a pohybové činnosti; projektové a kooperatívne aktivity; environmentálne činnosti.

Učebné zdroje a prostredie

školský dvor a prírodné prostredie; rastliny, semená a prírodniny; lupy a jednoduché bádateľské pomôcky; detská literatúra a encyklopédie; obrazový materiál; glóbus a modely; stavebnice; výtvarný a pracovný materiál; hudobné a pohybové pomôcky; primerané digitálne technológie.

Výkonové štandardy

Jazyk a komunikácia

- Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.
- Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami.
- Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života.
- Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Používa knihu správnym spôsobom.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.
- Rozčlení zvolené slová na slabiky.

Matematika a práca s informáciami

- Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.
- Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky. Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10).
- Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).
- Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑ (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok, ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti, vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu aj s prekážkami, zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností a naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.

Človek a príroda

- Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.
- Uvedie niektoré životné prejavy rastlín.
- Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.
- Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich.

- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.
- Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.
- Opíše Zem ako súčasť vesmíru.
- Odlišuje živé od neživých súčastí prírody.
- Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov.
- Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.
- Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.

Človek a spoločnosť

- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.
- Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.
- Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia.
- Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok.
- Opíše aktuálne emócie.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

Človek a svet práce

- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.
- Pozná niektoré tradičné remeslá.
- Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).

Umenie a kultúra

- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.
- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.

Zdravie a pohyb

- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.
- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.
- Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.
- Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia

pozorovanie; rozhovor; bádateľské a praktické úlohy; opis a porovnávanie prírodných javov; jednoduché experimenty; práca s knihou; reprodukcia a tvorba príbehu; matematické úlohy; výtvarné, pracovné a konštruktívne produkty; pohybové činnosti; portfólio dieťaťa.

Inkluzívny a digitálny rozmer

Inkluzívny rozmer**:** Učiteľka diferencuje bádateľské, pohybové, komunikačné a tvorivé úlohy podľa možností detí a umožňuje rôzne spôsoby zapojenia a vyjadrenia. Rešpektuje rodinné, kultúrne, jazykové, zdravotné a senzorické osobitosti detí.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie možno využiť na fotografické zaznamenávanie rastu rastlín a zmien v prírode, jednoduché programovanie, prácu s obrazovými a zvukovými informáciami a dokumentovanie projektov. Prednosť má priama skúsenosť dieťaťa.

Metodická poznámka: Učiteľka podporuje kladenie otázok, pozorovanie, objavovanie a formulovanie jednoduchých záverov namiesto mechanického odovzdávania hotových poznatkov. Pri práci s knihou sa podporuje pozitívny vzťah k čítaniu a kultúre písanej reči.

8.5 Jún – letné motívy v Kráľovstve AURA

Orientačné trvanie: jún; približne 4 týždne. Letné motívy tvoria záverečné obdobie školského roka a nadväzujú na jarný obsahový celok; nejde o samostatný obsahový celok mimo desaťmesačného obdobia vzdelávania.

Ťažisko: leto a jeho typické znaky, voda, živočíchy, cestovanie, doprava a bezpečnosť, triedenie odpadu, pohyb a šport, priateľstvo, spoločné zážitky, upevňovanie nadobudnutých spôsobilostí a príprava predškolákov na prechod do základnej školy.

Charakteristika obsahového celku

Záverečné obdobie školského roka poskytuje priestor na praktické využívanie a prepájanie poznatkov a zručností získaných počas roka. Výchovno-vzdelávacia činnosť má výrazne zážitkový, pohybový, environmentálny a praktický charakter. Deti uplatňujú komunikačné, matematické, sociálne, pracovné, umelecké a pohybové spôsobilosti v prirodzených situáciách, pri pobyte vonku, hrách, projektoch a spoločných podujatiach.

Význam a nadväznosť

Jún prirodzene uzatvára a integruje celoročné učenie. Učiteľka cielene vytvára príležitosti na upevňovanie a aplikovanie výkonových štandardov, ktoré deti počas roka rozvíjali, a venuje pozornosť samostatnosti, spolupráci, bezpečnosti a pripravenosti na ďalší stupeň vzdelávania.

Témy

Leví kráľ · O zlatej rybke · Vláčik Separáčik · Kráľovská akadémia · Leto v Kráľovstve AURA

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

pobyt a učenie vonku; pozorovanie a skúmanie vody a letnej prírody; pohybové a športové hry; výlety; dopravné a bezpečnostné situácie; environmentálne aktivity a triedenie odpadu; matematické a logické hry; spoločné projekty; tvorivé dielne; hudobno-pohybové činnosti; rozhovor a reflexia; aktivity podporujúce samostatnosť predškolákov.

Učebné zdroje a prostredie

školský dvor a blízke prírodné prostredie; voda a prírodniny; dopravné pomôcky; nádoby a materiál na triedenie; stavebnice; športové náčinie; detská literatúra; výtvarný materiál; fotografie a mapy; primerané digitálne pomôcky.

Výkonové štandardy

Jazyk a komunikácia

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách a pod.

Matematika a práca s informáciami

- V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.
- V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.
- Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.

Človek a príroda

- Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.
- Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy.
- Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.

Človek a spoločnosť

- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.
- Nenásilne rieši konflikt.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

Človek a svet práce

- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

Umenie a kultúra

- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.
- Opíše obsah kresby.

Zdravie a pohyb

- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zvládne turistickú prechádzku.

Metódy a prostriedky hodnotenia

pozorovanie samostatnosti a spolupráce; praktické a problémové úlohy; rozhovor a reflexia; matematické a logické úlohy; pohybové úlohy; environmentálne a bezpečnostné situácie; portfólio dieťaťa; záverečné porovnanie individuálneho pokroku.

Inkluzívny a digitálny rozmer

Inkluzívny rozmer**:** Úlohy majú viac variantov náročnosti a umožňujú rôzne formy zapojenia. Oceňuje sa individuálny pokrok, spolupráca a samostatnosť, nie vzájomné porovnávanie detí.

Digitálny rozmer: Digitálne technológie možno využiť na dokumentovanie zážitkov, tvorbu fotografických záznamov, jednoduché triedenie alebo plánovanie trasy. Nenahrádzajú pobyt vonku, pohyb, hru ani priamu skúsenosť.

Metodická poznámka: V júni sa nevytvára nový samostatný súbor povinných výkonov; prioritou je upevňovanie, prepájanie a praktické uplatňovanie už rozvíjaných výkonových štandardov v prirodzených situáciách.

8.6 Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Učiteľka pri plánovaní vychádza zo ŠVP, zo ŠkVP „V kráľovstve AURA“, z aktuálnej vývinovej úrovne, potrieb, možností a záujmov detí.

Výkonové a obsahové štandardy sa realizujú integrovane. Nie je potrebné viazať jeden výkonový štandard iba na jednu tému; štandardy sa opakujú, upevňujú a prehlbujú v rozličných prirodzených a zámerne vytvorených situáciách.

Pri plánovaní sa zachováva proporčná vyváženosť všetkých siedmich vzdelávacích oblastí.

Pri deťoch mladších ako deti v poslednom roku materskej školy učiteľka stanovuje čiastkové ciele rešpektujúce ich aktuálnu vývinovú úroveň. Výkonové štandardy ŠVP smerujú k štandardnému výkonu dieťaťa v poslednom roku materskej školy.

8.7 Záverečné ustanovenie

Učebné osnovy „V Kráľovstve AURA“ vytvárajú ucelený rámec na postupné dosahovanie výkonových štandardov vo všetkých siedmich vzdelávacích oblastiach. Ich rozprávkové a príbehové usporiadanie zachováva obsah a ciele štátneho kurikula a zároveň vyjadruje vlastné zameranie materskej školy na tvorivosť, zážitok, hru, objavovanie a rozvoj osobnosti dieťaťa.

Rozprávkové témy predstavujú otvorený motivačný rámec. Učiteľka ich využíva flexibilne a prispôsobuje konkrétnym podmienkam triedy tak, aby bola zabezpečená kontinuita, primeranosť a vyváženosť predprimárneho vzdelávania.

Zdroj kontroly: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách – konsolidované znenie, kapitola 5 Vzdelávacie štandardy (vzdelávacie oblasti 5.1 – 5.7).